

Egy karrier története.

— Dorner Béla öröksége. —

(Saját tudósítónktól.) Néhány évvel ezelőtt az előkelő világ társadalmában ragyogott ez a név: Dorner Béla. Csongrádmegyében ismert személyiség volt, akiben a jövő társadalmi és politikai élet egyik legkiválóbb szereplőjét sejtették. Horgos község jegyzője volt. Ez nem valami pompás esengési pozíció, de Dorner Béla tehetsége, elsőrendű talentuma kiemelkedett a községi jegyző szerény és disztelen miliójából. Dorner Béla gavallér életet élt, amilyent a dzsentrik ekszkluzív társadalmában szokás. Társadalmi és közéleti előkelőségekkel érintkezett és ebben a társaságban is jelentős szerepet játszott.

Már a képviselőjelöltségnél tartott. Amikor a választásokról esett szó, Dorner Béla neve diadalmasan előtérbe nyomult. Mindenki várta és kívánta, hogy ez a különös talentum helyet kap majd a parlamentben. Még ki sem alakult teljesen ez a kombináció, amikor váratlanul valami villámszerű tünemény csapott le Dorner Béla karrierjére. Elterjedt a hír, hogy a községi jegyző fizetési zavarokkal küzd, csődöt mondott a gavalléros élet. Ez a hír még a suttogásnál tartott, amikor hirtelen rovacsolást rendeltek el a jegyző hivatalában. A rovacsolás meglepő fölfedezéssel szolgált: Dorner Béla állandóan dézsmálta a község pénztárát, okiratot is hamisított. A dzsentri élet, az élvezetek hajhászása lejtőre taszította Dorner Bélát. A nagy reményű ember keményen megbűnhődött. Négy évi fegyházra ítélte a szegedi törvényszék. Az ítélet országos szenzációt keltett. A községi jegyzővel napokig foglalkozott a sajtó.

Dorner Béla bevonult a fegyházba, aztán elcsendesült minden. A társadalmi életből kitörölték a nevét, mint a tábláról egy szürke számot.

A négy esztendő is elmúlt, Dorner Béla előtt megnyílt a fegyház kapuja. Már senki nem ismerte. A régi barátai tartózkodtak tőle, mint amitől egyszer már elrontották a gyomruk. Dorner visszatért a községbe. A falusi emberek nem hánytak követ a szomorú sorsu emberre, akiben mindig vakon megbiztak. Ahogy a fegyházból kiszabadult és újból letelepedett közéljük, fölkeresték ügyeshajos dolgaikkal, tanácsot kértek tőle. A községi jegyzőből zugirász lett. Emiatt is kellemetlensége akadt és néhány napi fogházra ítélték.

A felesége, Kató Aranka elvált tőle. A törvényszék Dorner hibájából hirdette ki a válást és az asszony részére tartásdíjat ítél. Közben Kató Aranka tanítóan állást vállalt Algyőn. A tartásdíjjal nem nagyon sietett Dorner Béla. Annymra nem, hogy a hátralékos összeg már hét ezer koronára növekedett.

Az elvált asszony már egészen beletörődött az állapotba, amikor a múlt évben értesült, hogy az ekszjegyző nagyobb összeget örökölt. Az asszony a tartásdíj erejéig végrehajtást vezetett az örökségre. A végrehajtás során azonban nagy meglepetés várt Kató Arankára és a többi hitelezőre. Dorner Béla ugyanis a tekintélyes örökséget ráruházta egy nőre, akivel vadházasságban élt. Az asszony hitelezési csalás miatt bünvádi eljárás

rást indított Dorner Béla ellen. Ebben az ügyben a szegedi törvényszék péntekre tűzte ki a tárgyalást. A bíróság azonban elnapolta a tárgyalást, mert a beidéztet tanúk nem jelentek meg.

Börtönre ítélt kereskedő.

— Nyolcvanezer koronával megkárosított hitelezők. —

(Saját tudósítónktól.) A szegedi törvényszéken pénteken délelőtt szenzációs ítéletki-hirdetés történt. Csalárd bukás és csalás büntette miatt két és fél évi börtönre ítélték Fried Alajos nagylaki kereskedőt, aki ravasz módon nyolcvanezer koronával megkárosította a hitelezőit.

Az elítélt kereskedőt egész Csanádmegyében ismerték, dúsgazdag ember hírében állott. Annál meglepőbb volt, amikor a rövid-áru kereskedő a múlt évben bejelentette a fizetéseképtelenséget. A hitelezők nem kértek ellene csődöt, mert remélték, hogy sikerül a békés megegyezés. A hitelezők védőegyesülete, amint az szokásos, megbízottat küldött ki az insolvens kereskedő üzletébe, hogy ellenőrizze a forgalmat és az üzletmenetről készítsen pontos és megbízható kimutatást.

Amikor Fried Alajos értesült a megbízott kiküldetéséről, annak megérkezése előtt néhány nappal nyolc nagy ládát telepakolt a legdrágább selyemmel és más értékesebb áruval. A ládákat elrejtette a község határában levő tanyájának a pincéjébe.

A kereskedő a fizetéseképtelenség bejelentése előtt néhány nappal tízezer koronát kapott egy biztosító társaságtól. Ezt az összeget is elrejtette. A hitelező védőegyesület megbízottját azzal ejtette tévedésbe, hogy a pénzt adósságainak a kifizetésére fölhasználta.

Az üzlet kitűnő forgalmát a következőképen titkolta el a megbízott előtt: Segédjének, Gogolát Lászlónak két blokkot adott át azzal a meghagyással, hogy a négy koronát meghaladó tételeket keresztesse meg. Hogy azonban föl ne tűnjék a dolog, néhány négy koronánál kisebb értékű blokkot is megkeresztzett a segéd. A kasszába tehát kétféle blokk jutott, amelyeket a pénztároskisasszony külön csoportosított. A megkeresztezett blokkot a kasszába levő cigarettá tárcába helyezték.

Az esti lezárolásoknál az ellenőrző megbízott csak a kisebb értékű tételeket kapta meg és ennek alapján állapította meg a forgalmat. Az ellenőrzés ilyen módon természetesen azzal végződött, hogy a kiküldött igen gyöngye üzletmenetről készített kimutatást. A hitelezők pedig kiegyeztek, hogy a pénzükből legalább valamit lássanak.

A turpisság kiderült. Az egyik hitelező nagyon gyanusnak találta az esetet és gondos megfigyelés után a kereskedő üzletheiről lerántotta a leplet. Az ügyészség csalárd bukás és csalás büntette címén vádat emelt Fried Alajos ellen. A szegedi törvényszék augusztus hetedikén és nyolcadikán tárgyalta az ügyet, amelyben harminc tanút hallgatott ki a bíróság. Az ítélet kihirdetését péntekre halasztották.

A bíróság Fried Alajost harmadfél évi börtönre ítélte, Gogolát pedig Szegő Izsó dr védelmére fölmentette. Az ítélet nem jogerős.

A Tisza és Szeged.

— Élet a vizen és a parton. —

(Saját tudósítónktól.) Mikor a honfoglaló magyarok letelepedtek az új hazában, a praktikus ember ösztönével és tudásával a nagyobb folyók mentén építették első állandó otthonukat. Céljuk a megélhetés biztosítása volt, amit a vadászat és halászatra alkalmas helyeken kerestek és találtak is meg. A nomád nép később a műveltebb szomszédoktól sokat eltanult és évszázadok elmúltával hasonló lett azokhoz, úgy, hogy elérkezett az idő mikor az ipar és kereskedelem csirája is gyökeret vert, ami azután bár lassu evólúcióval erőteljes nemzetté varázsolta a nomád embereket. A folyók melletti városokból, mint csomópontokból indult ki azután a kultúra és minden, ami a népek boldogulásához vezet, hódító útjára. Ilyen csomópont a délvidéken Szeged, melynek kulturális és szociális jelentősége most van a teljes kibontakozás útján. Ebben ma is vezető szerepet követel magának az a mondákban gazdag „szőke” folyó, amit a költők már annyiszor megénekeltek.

Ha alkonyatkor végigmegyünk a szép Stefánia-sétányon és végigtekintünk azon a változatos képen, amit a különböző faépítményekkel megrakott Tisza ad, úgy fogalmat alkothatunk a mai Szeged ezen jelentős részéről, mely szerves kiegészítője a szorosabban vett városnak. A tulsó part széles zöld szegélye, melyet néhány beleékelte ház és az újszegedi templom tornya tarkít, plasztikus keretet ad a panorámának. Felette az ég végtelen kéksége, alatta a nyüzsgő élet minden szépségével és nagyszerűségével. Balra a Tisza fordulójánál, mint egy figyelmeztető ujj, mered az obelisk-szerű Bertalan-émlék. A tövénél, a partfürdő kis magánkabinjai között tarka összevisszaságban színes pontok mozognak: a fürdőzők százai. A vizen fehér, kék és barna házak, a csolnakázó egyesületek és uzodák helyiségei; széles, fekete uszályhajók és a csolnakázók sokasága. Néha túlkölköző gőzhajó ver magas hullámokat a sárga vizen, melyet két hatalmas szürke híd ível át. Amíg ez a kép így kialakult, sok-sok év telt el. Az emberi tudás és leleményesség végre eljutott a helyes utra és felismerte azt az óriási kincset, amit a természet ilyen bőkezűen ajándékozott neki. Ma már ott tartunk, hogy ki is aknázzuk azt. A lázasan lüktető élet, ami előttünk áll, többet mond, mint az egyhangú utcák. Benne visszatükrözik a ma embere, a mai kifejlődésében. Az idei nyár nagyban hozzájárult ennek a létrejöttéhez, amennyiben a higiéniának is helyet adott és ezzel új irányt jelölt, amely majd a teljes kibontakozáshoz vezet.

A PARTFÜRDŐ

tette meg ezt a lépést, melynek ma már — a fürdő-szezon vége felé — minden reklám-iz nélkül tisztázhatjuk a jelentőségét. E helyt csak hű fotográfiáját adjuk, amiből mindenki tetszése szerint ítéletet mondhat.

Ime:

Reggel van. Szembe a pénzügyigazgatóság épületével a partfürdő kikötőjénél már gyülekeznek az emberek. A barnára sült arcokba beletűz a napfény, amint nekitámaszkodnak szép sorjában a korlátnak. Anyjuk karjaiba csimpaszkodva, kifejező nagy szemikkel figyel a tulsó partot két kis gyermek.

— Mindjárt itt lesz.

— Mi?

— A hajó. Már jön. Látom.

— Én is akajom látni, — pisiskedik a kisebbik.

— Mindjárt meglátod, csak maradj nyugodtan kicsikém, — csitítja az anyjuk.

Az alatt kiköt a motoros, mindannyian elhelyezkednek a kényelmes csolnakban. Az apróságok mindenáron vizet akarnak meríteni a magukkal hozott kis locsoló kannáikban. Alig lehet őket nyugodtan tartani.

A tulsó parton, mintha hirtelen megváltozna a kedélyhangulat. Az ujonnan érkezettek akaratlanul meggyorsítják a lépteiket. Szinte irigykedve nézik azokat, akik körülöttük kényelmes fürdőruhában hevernek a meleg homokban.